

Hørings svar – Forslag om nedleggelse av Sørenget skole (Scenario A)

Jeg ønsker med dette å uttrykke min klare motstand mot forslaget om å legge ned Sørenget skole og flytte elevene til Vestbyen skole. Som både mamma og utdannet spesialpedagog ser jeg betydelige faglige, utviklingsmessige og helsemessige konsekvenser av en slik endring – konsekvenser som etter min vurdering ikke er tilstrekkelig belyst i høringsnotatet.

1. Barnets beste – et prinsipp som ikke kan relativiseres

Høringsnotatet understreker at *elevens beste skal være det overordnede hensynet* (Opplæringsloven § 10-1) og at reisevei og samlet belastning skal vurderes særskilt (ref. kap. 6 og 7 i notatet). For flere av barna ved Sørenget vil en nedleggelse innebære **opptil tre timer daglig reisetid**. Dette er ikke en «moderat økning», men en drastisk endring i barnas hverdag.

Forskning på læringsmiljø, stress og kognitiv utholdenhet viser tydelig at:

- Langvarig transport øker tretthet og stressnivå
- Barn får redusert kapasitet til læring, sosial deltakelse og emosjonell regulering
- Yngre elever er særlig sårbare for lange dager og uforutsigbar logistikk

Dette er ikke forhold som kan kompenseres med leksehjelp eller fritidstilbud. Tapt tid, tapt overskudd og tapt næringsmiljø kan ikke erstattes.

Allerede her er det nok grunnlag for at Sørenget bør bestå!

2. Reisebelastning – en undervurdert risikofaktor

Høringsnotatet omtaler reisevei som et hensyn som kan «kompenseres» (konsept 5), men dette bygger på en antakelse om at belastningen er håndterbar. For Sørenget-elevene er situasjonen en annen:

- **Tre timer daglig reise** tilsvarer en voksen fulltidsarbeider med to timer pendling – men her gjelder det barn fra 5-6 til 12 år
- Barn mister tid til lek, hvilke, fritidsaktiviteter og sosialt liv i nærmiljøet
- For barn med reguleringsvansker, ADHD, angst eller somatiske utfordringer vil dette være direkte helseskadelig

Som spesialpedagog vet jeg at **samlet dagsbelastning** er en av de mest avgjørende faktorene for barns læringsutbytte og psykososiale helse. Dette er ikke tilstrekkelig vurdert i scenario A.

3. Små skoler gir sosial trygghet – ikke sosial sårbarhet

Høringsnotatet argumenterer for at små skoler gir «sårbare elevmiljø» (scenario A, sosial robusthet). Dette er en forenklet og delvis feilaktig fremstilling.

Små skoler gir:

- **Tett voksenkontakt og tidlig fangst av utfordringer**
- **Forutsigbare relasjoner**, som er særlig viktig for barn med reguleringsvansker
- **Mindre støy, færre overganger og lavere stressnivå**
- **Sterkere tilhørighet og trygghet**, som er grunnleggende for læring

For mange barn – inkludert mitt eget – er dette ikke bare en fordel, men en forutsetning for å fungere i skolehverdagen.

4. Faglig kvalitet handler ikke bare om størrelse

Høringsnotatet fremhever robuste fagmiljø som argument for større skoler. Dette er et viktig hensyn, men det må ikke misforstås:

- Faglig kvalitet skapes av **kompetente lærere**, ikke av størrelsen på elevgruppen
- Sørenget har stabile, erfarne lærere som kjenner barna godt og jobber tverrfaglig
- Fådelte undervisning gir fleksibilitet, tilpasset opplæring og mulighet for differensiering på en måte større skoler ofte strever med.

Det er ikke dokumentert at elevene ved Sørenget får et dårligere opplæringstilbud enn ved større skoler. Tvert imot viser erfaringer at mange barn lærer bedre i rolige, oversiktlige miljøer. Sørenget har stabile, erfarne lærere som kjenner barna godt.

5. Barn med særskilte behov rammes hardest

Barn med ADHD eller andre reguleringsutfordringer, autismspektervansker, språkforstyrrelser, angst eller sosial sårbarhet, somatiske utfordringer, eller barn som har behov for forutsigbarhet og oversikt er særlig sårbare for:

- Store elevmiljø
- Høyt støynivå
- Mange voksne å forholde seg til
- Lange dager og lange reiser
- Hyppige overganger

Dette er ikke hypotetiske problemstillinger – dette er realiteten for mange av barna ved Sørenget. For disse barna er en liten skole ikke et «koselig alternativ», men en **nødvendig tilrettelegging**.

Jeg nevner igjen: Opplæringsloven § 10-1 står fast at *elevens beste skal være det grunnleggende hensynet*. Når en strukturendring rammer sårbare elver hardest, er det et tydelig signal om at tiltaket ikke er forsvarlig.

6. Økonomi kan ikke være eneste styrende prinsipp

Høringsnotatet viser at kommunen må omprioritere 24 millioner kroner, og at strukturendringer kan gi ca. 21,5 millioner i innsparing (kap. 2 og 7). Men selv om økonomi er en realitet, kan ikke barns helse og utvikling være innsparingstiltak.

Det er også verdt å merke seg:

- Innsparingen knyttet til Sørenget alene er begrenset
- Økte skysskostnader og behov for kompenserende tiltak vil spise opp deler av gevinsten
- Langsiktige kostnader knyttet til psykisk helse, frafall og spesialundervisning er ikke vurdert

En kortsiktig økonomisk gevinst kan gi en langsiktig sosial og helsemessig kostand. Å spare penger på bekostning av barns helse og utvikling er ikke i tråd med barnets beste-prinsippet.

7. Konklusjon – Sørenget skole må bestå

Basert på faglig vurdering, barnets beste-prinsippet og konkrete konsekvenser for elevene, mener jeg at:

Nedleggelse av Sørenget skole er ikke forsvarlig.

Reisebelastningen alene gjør scenario A uforenlig med barns beste.

For mange barn vil dette være direkte skadelig for helse, læring og utvikling.

Faglig kvalitet ved Sørenget er ikke dokumenter som mangelfull.

Småskolemiljøet ved Sørenget fungerer som en beskyttende faktor for mange barn.

Økonomiske hensyn kan ikke overstyre barns helse og utvikling.

Jeg oppfordrer kommune til å:

- Beholde Sørenget skole
- Vurdere alternative tiltak som ikke rammer de yngste og mest sårbare
- Sikre at barnets beste vurderes konkret, ikke som et generelt prinsipp

Sørenget er ikke bare en skole – det er trygt, stabilt og utviklingsfremmende miljø for barn som går der, med **dyktige, erfarne, faglige sterke lærere, som brenner for barns utvikling og læring.** Det må få bestå!

Med vennlig hilsen

Kathrine Bergum

Mamma til elev ved Sørenget skole